

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΚΑΛΔΑΡΑΣ

Ο ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Καλδάρας σημαδεύει την γυρή μας, με τη μουσική του 40 χρόνια τώρα. Μακριά από ευκαιριακά σπάνια και «καταγγελίες», που τριφθοδοτούν τις κάθε είδους σκανδαλοθήριες των καιρών, ο μεγάλος λαϊκός συνθέτης ζει για δεκαετίες, μακριά από την «επικαιρότητα», απομονωμένος στην Πάρνηθα.

Στο ημιχαστήριό του, τον συντροφείουν η γυναίκα του και τα... παράσταντα του! Ο τυπικός λόγος αυτής της συνέντευξης, ας αναζητηθεί στο γεγονός ότι ο Απόστολος Καλδάρας έδωσε τον τελευταίο μήνυτα 4 συναυλίες σε γετονίες της

40 χρόνια σημαδεύει τη ζωή μας

Παρών σε μια καλλιτεχνική συντροφιά. Δίπλα του στη σειρά, ο Κατσάρος, ο Μητσάκης, ο συγχωρεμένος Πυθαγόρας και Λοΐζος και τελευταίος δεξιά, ο συνάδελφός μας Λευτέρης Παπαδόπουλος

Αθήνας στα πλαίσια των εκδηλώσεων του υπουργείου Πολιτισμού.

Η λεωφόρος που διασχίζει το Πέραμα και σε φέρνει στη Σαλαμίνα, είναι από πολλά χρόνια σφραγισταρισμένη, με κάθε είδους εργοστάσια.

Όμως πολλή έφαγαν για να δω κάποιον να μου πε ποιν δρισκεται το στάδιο (!) του Περάματος.

Ωστόσο με μια στροφή συναντώ τοις νεαρούς πασχίζοντες, νι- δοκευτούν πάνω σ' ένα... «πενηντάριζι».

— Ποιν δρισκεται το στάδιο;

— Στη συναυλία του Καλδάρα πας. Τρεις δρόμοι από δύο δεξιά. Και «πενηντάριζε» τώρα για να δώμε πόσο κόβει το πεντέμισι! Θα σε δρούμε εκεί.

Δημοτικό στάδιο του Περάματος. Φθινοπωρινά παγερό δράδυν. Στο βάθος ψηλά κυματίζει η σμαριά. Στη μικρή εξέδρα του... σταδίου 2-3 χιλιάδες μεροκαραϊδηροίς με τα κουτουσέδελα τους σπασμένα εδώ κι εκεί.

Η πολύτεια των πάλαι - ποτέ αυθαίρετων γιορτάζει και οι γοτοσαγούδα.

— Δε φτας εσύ

η φαντασία μου τα φταίει.

Κι έτσι, καθώς τραγούδι με το τραγούδι γλύκανε το δράδυ με τη μουσική του Καλδάρα, η δικιά μου φαντασία με ταξίδεψε σε μία αλλοκοτή εικόνα μων φαντάζεις δι' εἰδος το Ολυμπιακό Στάδιο με τις 80 χιλιάδες του να σκυρεύουν προς το Πέραμα ξητιανεύοντας κάτι από την αθωότητα της ατμόσφαιρας εκεί νοι του φθινοπωρινού δραδιού.

Μου φάνηκε ότι όλα τα άλλοι του συγχρόνου «σταρ-σύντεμ» (όπου, όπως και αν υπάρχουν) έγιναν σκόνη, έτσι απλά και μόνο γιατί αντιμισθρούν πρόσωπο με πρόσωπο με τον Απόστολο Καλδάρα. «Πνίγομαι, λέει, όταν σκέπτουαι

Του ΓΙΑΝ. ΔΗΜΑΡΑ

ότι πριν κάποια χρόνια, σε δύσκολες ημέρες, τραγουδιστές, που σημειεύουν «καβαλήσεις το καλάμι» κι είναι απλοίστασιοι, με αποκαλούνταν «πατέρα», «σωτήρα» και άλλα τέτοια. Είναι αυτοί που λίγο αργότερα, όταν δεν ήμουν πια στην επαφεία που δουλεύουμε μαζί, δεν με πήραν ωύτε ένα τηλέφωνο, να με ωφελήσουν τι γίνομαι. Πόσο εύκολα με ξέχασαν!».

Στην Πάρνηθα, στο σπίτι του συνθέτη, με τη συντροφιάσσα τόν, να τον παρακαλεί κάθε τόσο «να μη συγχίζεται και πάθει τίποτα», ο Απ. Καλδάρας στον παραστατικό μονόλιγο του, είπε πολλά για πρόσωπα, που μας είναι γνωστά, χωρίς τη μάσκα της αγνοησίας:

— «Αν θες γράφε γι' αυτά, αλλά χωρίς ονόματα. Ας μη ρίξω λάδι στη φωτιά που καιει: τον τελευταίο καιρό το ελληνικό τραγούδι. Δεν πρέπει να κατηγορεί πια ο ένας τον άλλον. Αρκετά όμως και στη συμπεριφορά δύσων νομίζουν ότι η δημιουργία των άλλων είναι ιδιοκτησία τοι!»

— Γιατί λαζαίνε το πράγμα τελευταία. Εμεις, οι δημιουργοί, έπειτα ν' ζούμε τη δύναμη της. Δουλεύουμε για τους τραγουδιστές και τις εταιρείες πολλά χρόνια. Και το πιο σπουδαίο: αδιαματίνητα. Ευτυχώς, ποι τελευταία ξυπνήματα. Κάτι καλύτερο θα γίνει!

Η συνέντευξη στην Πάρνηθα ήταν δουτηγμένη μέσα στην πίκα.

Το πρώτο μέρος της ήμως, που έγινε στο στάδιο του Περάματος, ήταν πιο αποκαλυπτικό για τη ζωή και το έργο του Απ. Καλδάρα.

• Γεννήθηκε στο Τρίκαλα. Το πρώτο του τραγούδι, το έγραψε στα 16 κι είχε περισσότερο σατιρικό χαρακτήρα:

— Δώδεκα χρόνια κάθιναμι στα μαύρα τα θρανία.

Ανάθεψά σε Άλγερδα και Τριγωνομετρία.

που μαραζώνεις τα παιδιά σε τετοια ηλικία...

— Δεν θα πω ότι έχω γράψει χιλιάδες τραγούδια. Έχω όμως γράψει μερικές εκατοντάδες. Σαν τη μάνα, που δεν ξεχωρίζει τα παιδιά της, τα αγαπά όλα. Σε τέσσερα όμως έχω αδυναμία.

• «Νύχτως χωρίς φεγγάρι».

• «Σ' ένα δράζο φαγωμένο» (αυτό, λέει άρρενες πολλά στον εθνικό μας ποιητή τον Κ. Βάροναλ κι όταν συναντήθηκα μαζί του σ' ένα παλιό ταβερνάκι, στην Ομόνοια, το 1950, μων έδιοις συγχαρητήρια)

• «Φαντασία»

• «Γιέ, γιέ μου».

— Τους στίχους των τριών πρώτων έχω γράψει εγώ. Το τέταρτο έχει γράψει ο Λευτέρης Παπαδόπουλος.

— Το πρώτο μου τραγούδι, που έγινε επιτυχία, το γράφα στην κατοχή και είναι το «Μάγκας βγήκε για σεράνι».

Στο Πέραμα, ο κόσμος δεν προλαμβάνει να στραγουδισθεί τις επιτυχίες του Απ. Καλδάρα: «Μικρά

Ασία», «Βεζαντινός Εσπερινός», «Θο σου κλείω το στόμα με χίλια φίλια», «Όσο αξίζεις εσύ», «Ο θάνατος του ποιητή», «Τώρα κλαίς, γιατί κλαίς», «Αχ ο μπαγλαμάς», «Οποια και να σαι», «Σε μου χάραξες πορεία» κι ένα αυρδό άλλα.

— Θα σου πω και σε παρακαλώ να γράψεις κάτι που με συγχίνεις. Γύρω στις 11 το βράδυ μερικές οικογένειες, όπως παραπήγησες, αρχισαν να φεύγουν. Όταν, ευτυχώς γονγόρα για μένα κατάλαβα το γιατί, χάρηκα! Στο Πέραμα οι άνθρωποι δουλεύουν στα εργοστάσια και ξυπνάνε νωρίς. Γι' αυτούς κι εγώ έχω γράψει. Για τους απλούς μεροκαματίληδες που αντιμετωπίζουν καθημεούνται τα μεροκάματα».

— Τελευταία, σαν ώμος αρχισει το «Νύχτως χωρίς φεγγάρι». Το φεγγάρι εκείνη τη νύχτα τον Οκτώβρη στο Πέραμα ήταν στη χάση του.

— Ένας άγνωστος κάτοικος του Πέραματος στρώθηκε από την τοιμεντενία εξέδρια του... σταδίου, ανέβηρε στο πάλκο και προσέφεσε από ένα κόκκινο γαρίφαλο στους τραγουδιστές και στον Καλδάρα.

— Κι απόμα, δεν ξέρω γιατί, έτσι άμεσα, έφερα στο μανό μου τον Μίκη Θεοδωράκη που στο «Χρέος» τον αναφέρει ότι στη διάσκεψη της δικτατορίας το αγαπητόν του τραγούδι ήταν αυτό

— «Νύχτως χωρίς φεγγάρι».

— Στο Πέραμα, ο κόσμος δεν προλαμβάνει να στραγουδισθεί τις επιτυχίες του Απ. Καλδάρα:

— Το μικρό στη μέση είναι ο Απ. Καλδάρας! Καθιαρένοι είναι οι γονείς του

Ο μικρός στη μέση είναι ο Απ. Καλδάρας! Καθιαρένοι είναι οι γονείς του